

SPIS TREŚCI

- 8 **Wstęp: Od dzieła do arcydzieła**
CHRISTOPHER DELL

1

GR 6632

NARODZINY SZTUKI: DO 500 ROKU P.N.E.

- 16 **Jaskinia Chauveta**
JEAN CLOTTES
- 20 **Triada Mykerinosa**
TOM PHILLIPS
- 24 **Ogromna głowa olmecka**
MICHAEL D. COE
- 26 **Połowanie Asurbanipala na lwy**
JULIAN READE
- 30 **Kuros z Nowego Jorku**
JAŚ ELSNER

2

SZTUKA WŁADZY: LATA 500 P.N.E.–1000 N.E.

- 34 **Relief Siedmiu przeciw Tebom**
GIOVANNI COLONNA
- 38 **Tron Ludovisi**
ROBIN OSBORNE
- 42 **Brązy z Riace**
ROBIN OSBORNE
- 46 **Dama z Elche**
RUBÍ SANZ GAMO
- 48 **Willa Misteriów**
MARY BEARD
- 52 **Pomnik konny Marka Aureliusza**
NANCY H. RAMAGE
- 56 **Budda wygłaszający swoje pierwsze kazanie**
JOHN GUY
- 60 **Matka Boska z Dzieciątkiem, aniołami i dwoma świętymi**
JAŚ ELSNER
- 62 **Naczynie portretowe kultury Moche**
CHRISTOPHER B. DONNAN
- 64 **Relief Ahkala Mo' Nahba III, władcy Palenque**
MICHAEL D. COE

3

W TYGLU KULTUR: 1000–1300

- 68 Zhang Zeduan
Święto wiosny nad rzeką
RODERICK WHITFIELD
- 72 Wisznu leżący
na wężu Ananta
JOHN GUY
- 76 Tympanon z Vézelay
JEAN-RENÉ GABORIT
- 80 Mozaiki z Cefalù
JOHN JULIUS NORWICH
- 84 Odpoczywający Budda
z Polonnaruwy
ANTONY GORMLEY
- 88 Unkei
Muchaku i Seshin
DONALD F. McCALLUM
- 90 Witraże katedry
w Chartres
PAINTON COWEN

4

NOWY POCZĄTEK: 1300–1500

- 98 Miedziana głowa z Ife
SUZANNE PRESTON BLIER
- 100 Giotto
Freski z kaplicy Scrovegnich
GIUSEPPE BASILE
- 106 Kim U-mun i inni artyści
Awalokiteśwara wody
i księżyc
YOUNGSOOK PAK
- 110 Claus Sluter
Studnia Mojżesza
SUSIE NASH
- 114 Hubert and Jan van Eyck
Ołtarz Gandawski
CHRISTOPHER DELL
- 120 Masaccio
Freski z kaplicy Brancaccich
ORNELLA CASAZZA
- 124 Fra Angelico
(oraz Lorenzo Monaco)
Zdjęcie z krzyża
MAGNOLIA SCUDIERI

128 Rogier van der Weyden
Zdjęcie z krzyża
GABRIELE FINALDI

132 Donatello
Dawid
ULRICH PFISTERER

134 Aztecki rycerz-orzeł
SUSAN TOBY EVANS

136 Piero della Francesca
Ołtarz Montefeltro
MARILYN ARONBERG LAVIN

140 Alessandro Botticelli
Narodziny Wenus
PAUL JOANNIDES

5

DOSKONALENIE SZTUKI: 1500–1600

- 148 Albrecht Dürer
Autoportret
ULRICH PFISTERER
- 150 Leonardo da Vinci
Portret Lisy del Giocondo,
(Mona Lisa)
MARTIN KEMP

- 154 **Giovanni Bellini**
Ołtarz San Zaccaria
PETER HUMFREY
- 158 **Hieronim Bosch**
Ogród rozkoszy ziemskich
GRAYSON PERRY
- 164 **Michał Anioł**
Sklepienie Kaplicy Sykstyńskiej
WILLIAM E. WALLACE
- 170 **Rafaël**
Szkoła Ateńska
INGRID D. ROWLAND
- 174 **Matthias Grünewald**
Ołtarz z Isenheim
JOSEPH LEO KOERNER
- 178 **Tycjan**
Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny
FRANCESCO DA MOSTO
- 182 **Mohammad Sultan**
Dwór Gajumarta z Szahname
DAVID J. ROXBURGH
- 186 **Qiu Ying i Lu Shidao**
Pawilony w Górach Nieśmiertelnych
CRAIG CLUNAS
- 188 **Pieter Bruegel Starszy**
Przysłowia niderlandzkie
STEPHAN KEMPERDICK
- 192 **Tintoretto**
Ukrzyżowanie
QUENTIN BLAKE
- 196 **El Greco**
Pogrzeb hrabiego Orgaza
XAVIER BRAY
- 202 **Caravaggio**
Wieczera w Emaus
HELEN LANGDON
- 206 **Artemisia Gentileschi**
Judyta zabijająca Holofernesa
GERMAINE GREER
- 210 **Bichitr**
Dżahangir przedkładający ponad królów sufieja Szajcha
DEBORAH SWALLOW
- 214 **Peter Paul Rubens**
Minerwa chroniąca Pokój przed Marsem (Pokój i wojna)
DAVID JAFFÉ
- 218 **Rembrandt van Rijn**
Straż nocna
CHRISTOPHER DELL
- 222 **Gianlorenzo Bernini**
Ekstaza św. Teresy
MARINA WARNER
- 226 **Nicolas Poussin**
Pogrzeb i Zbieranie prochów Fokiona
PIERRE ROSENBERG
- 230 **Diego Velázquez**
Las Meninas (Panny dworskie)
AVIGDOR ARIKHA
- 234 **Johannes Vermeer**
Alegoria malarstwa
ARTHUR K. WHEELOCK
- 238 **Jean-Baptiste-Siméon Chardin**
Słój z oliwkami
PIERRE ROSENBERG
- 242 **Utamaro**
Kochankowie z Księgi erotyki: Poemat spod poduszki
JULIE NELSON DAVIS
- 6
- PRZESZŁOŚĆ
I TERAŻNIEJSZOŚĆ:
1600–1800**

W STRONĘ NOWOCZESNOŚCI: PO ROKU 1800

272 Edgar Degas
Mała czternastoletnia
tancerka
QUENTIN BLAKE

276 Édouard Manet
Bar w Folies-Bergère
PHILIP PULLMAN

280 Vincent Van Gogh
Słoneczniki
LOUIS VAN TILBORGH

284 Auguste Rodin
Iryda, posłanka bogów
ANTHONY CARO

286 Paul Cézanne
Jabłka i pomarańcze
CHRISTOPHER DELL

290 Vilhelm Hammershøi
Drobiny kurzu tańczące
w promieniach słońca
(Promienie słońca)
ANNE-BIRGITTE FONSMARK

292 Bibliografia
296 Sylwetki autorów
299 Źródła ilustracji
300 Skorowidz

Jeśli nie zaznaczono inaczej,
wszystkie wymiary podane są w kolejności
wysokość x szerokość

s. 2
Dama z Elche, artysta nieznany

s. 4
Willa Misteriów, Pompeje, artysta nieznany

s. 5
Dwór Gajumarta z Szahname („Księgi
Królewskiej”) szacha Tahmaspa, Mohammad
Sultan

s. 6
Straż nocna, Rembrandt van Rijn

s. 7
Słoneczniki, Vincent Van Gogh

Strony tytułowe kolejnych części książki
przedstawiają fragmenty następujących dzieł:

s. 14–15
Polowanie Asurbanipala na lwy, artysta
nieznany

s. 32–33
Willa Misteriów, Pompeje, artysta nieznany

s. 66–67
Odpoczywający Budda z Polonnaruwy, artysta
nieznany

s. 96–97
Narodziny Wenus, Alessandro Botticelli

s. 146–147
Dwór Gajumarta z Szahname („Księgi
Królewskiej”) szacha Tahmaspa, Mohammad
Sultan

s. 200–201
Straż nocna, Rembrandt van Rijn

s. 246–247
Słoneczniki, Vincent Van Gogh

248 Francisco Goya
Trzeci maja 1808
MANUELA MENA MARQUÉS

252 Caspar David Friedrich
Wędrowiec nad morzem mgieł
WERNER BUSCH

256 Eugène Delacroix
Wolność wiodąca lud
na barykady
BARTHÉLEMY JOBERT

260 J.M.W. Turner
Pożar Izby Lordów
i Izby Gmin w dniu
16 października 1834
ANDREW WILTON

264 Thomas Cole
Pętla rzeki
MICHAEL J. LEWIS

268 Claude Monet
Maki w pobliżu Argenteuil
JOHN HOUSE